

Stefan M. Kwiatkowski
Przewodniczący
Zespołu Pedagogiki Pracy

**Sprawozdanie z działalności Zespołu Pedagogiki Pracy
przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN w latach 2011-2015**

W latach 2011-2015 Zespół Pedagogiki Pracy zorganizował lub współorganizował szereg konferencji i seminariów. Wśród nich na wyróżnienie zasługują:

- „Dobra koncepcja badań własnych to efekt dojrzałości metodologicznej czy próba poszukiwania tożsamości naukowej?” (Ustroń, 31.01-2.02.2011)
– w ramach Ogólnopolskiego Seminarium Badawczego;
- „Współczesne problemy edukacji dorosłych w świetle globalnego raportu UNESCO” – (Warszawa, 17.03.2011);
- „Człowiek – obywatel – pracownik jako podmiot na rynku pracy” (Szczecin, 11-12.04.2011);
- „Idee metodologiczne profesora Tadeusza Nowackiego” (Ustroń, 23-25.01.2012) – w ramach Ogólnopolskiego Seminarium Badawczego;
- „Rynek pracy a edukacja dorosłych” (Warszawa, 22.03.2012);
- „40-lat polskiej pedagogiki pracy” (Jedlnia Letnisko, 23-25.09.2012);
- „Rola promotora w przygotowaniu i obronie pracy doktorskiej” (Ustroń, 4-6.02.2013) – w ramach Ogólnopolskiego Seminarium Badawczego;
- „Rozwój zawodowy w procesie pracy” (Warszawa, 16.05.2013);

- „Rozwój badań jakościowych” (Ustroń, 3-5.02.2014) – w ramach Ogólnopolskiego Seminarium Badawczego;
- „Edukacja wobec zmian cywilizacyjnych” (Ciechocinek, 11-13.05.2014);
- „Uniwersalizm pracy ludzkiej – współczesne konotacje” (Kraków, 29-30.05.2014);
- „Pedagogiczne aspekty zarządzania zasobami ludzkimi” (Warszawa, 23.10.2014);
- „Metodologia nauk społecznych” (Ustroń, 2-4.02.2015) – w ramach Ogólnopolskiego Seminarium Badawczego;
- „Relacje praca zawodowa – życie pozazawodowe drogą do zrównoważonego rozwoju jednostki” (Bydgoszcz, 17.04.2015);
- „Wartości w pedagogice” (Rzeszów, 26-27.05.2015).

Znaczący udział w przygotowaniu koncepcji i programów tych konferencji mieli członkowie Zespołu Pedagogiki Pracy. W warstwie organizacyjnej korzystali oni ze wsparcia macierzystych uczelni i instytutów naukowo-badawczych.

Szczególne znaczenia miała konferencja „40-lat polskiej pedagogiki pracy” zorganizowana przy współpracy z Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie i Instytutem Technologii Eksploatacji – Państwowym Instytutem Badawczym w Radomiu. Była ona poświęcona analizie i ocenie dorobku pedagogiki pracy w latach 1972-2012. Materiały z konferencji zostały opublikowane w dwóch zbiorach:

- „Pedagogika pracy – tradycja i wyzwania współczesności” pod redakcją naukową Stefana M. Kwiatkowskiego. Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Radom – Warszawa – Bydgoszcz 2012;
- „Edukacja - praca – kariera” pod redakcją naukową Franciszka Szloska i Henryka Bednarczyka. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Warszawa – Radom 2013.

Warto odnotować, że cyklicznym spotkaniom naukowym organizowanym w ramach Ogólnopolskiego Seminarium Badawczego, przy współpracy z Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, towarzyszą tomy rozpraw „Badanie – Dojrzewanie – Rozwój” pod redakcją naukową Franciszka Szloska.

Zespół Pedagogiki Pracy jest aktywnie zaangażowany w organizowanie kolejnych polsko-ukraińskich konferencji naukowych. Są one rezultatem wieloletniej współpracy Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN z Narodowym Komitetem Nauk Pedagogicznych Ukrainy. Odbywają się one na przemian w Polsce i na Ukrainie:

- IV Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe „Stan rozwoju nauk pedagogicznych w Polsce i Ukrainie na początku XXI wieku” (Czerkasy, 23-25.05.2011);
- V Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe „Interdyscyplinarność pedagogiki i jej subdyscyplin” (Kraków, 24-26.09.2013);
- VI Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe „Edukacja dla współczesności” (Kijów, 14-16.09.2015).

Obok licznych publikacji pokonferencyjnych ukazały się dwie znaczące prace zbiorowe autorstwa członków Zespołu Pedagogiki Pracy i zaproszonych do współpracy wydawniczej przedstawicieli innych subdyscyplin pedagogicznych, a także nauk o pracy:

- „W świecie urynkowania i konkurencji globalnej” pod redakcją naukową Stefana M. Kwiatkowskiego. „Studia Pedagogiczne” LXV 2012;
- „Rozwój zawodowy w procesie pracy” pod redakcją naukową Urszuli Jeruszki. „Polityka Społeczna” nr 3 2014.

Konsolidację i rozwój naukowy członków Zespołu Pedagogiki Pracy umożliwiły wspólnie realizowane duże projekty badawcze:

- „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców” (POKL B2.2; 2012-2013) kierownik projektu: dr hab. Henryk Bednarczyk;

- „Unowocześnianie metod i form kształcenia z punktu widzenia zwiększania zatrudnialności i zmniejszania bezrobocia absolwentów szkół zawodowych” (MNiSW; 2010-2012) kierownik projektu : dr hab. Urszula Jeruszka.

Istotną rolę w procesie wymiany myśli naukowej i propagowaniu problematyki edukacji zawodowej pełnią czasopisma redagowane przez członków Zespołu Pedagogiki Pracy. Należą do nich:

- „Edukacja ustawiczna dorosłych” – redaktor naczelny: dr hab. Henryk Bednarczyk;
- „Szkoła – zawód - praca” – redaktor naczelny: prof. dr hab. Ryszard Gerlach;
- „Problemy profesjologii” – redaktor naczelny: dr hab. Bogusław Pietrulewicz;
- „Labour et Educatio” – redaktor naczelny: Norbert G. Piłkuła.

W fazie wznowienia, po kilkuletniej przerwie, jest zasłużone dla środowiska pedagogów pracy czasopismo „Pedagogika Pracy” – pierwsze z tego obszaru problemowego, powołane do życia w Instytucie kształcenia Zawodowego, a po jego likwidacji przejęte przez Instytut Technologii Eksploatacji – PIB w Radomiu.

Pod patronatem Zespołu Pedagogiki Pracy i z udziałem jego członków zorganizowano „Konkurs prac licencjackich i magisterskich w zakresie pedagogiki pracy, edukacji dorosłych i edukacji techniczno – informatycznej” (pierwsza edycja w roku 2013).

Z inicjatywy członków Zespołu Pedagogiki Pracy opracowano też założenia merytoryczne i organizacyjno-techniczne Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Internetowej „Kompetencje, kwalifikacje, kariera” (2013).

Na podkreślenie zasługuje też fakt, iż pedagogika pracy rozwija się nie tylko w tradycyjnych ośrodkach naukowych (Warszawa, Bydgoszcz, Radom), ale też w uczelniach, które dotąd tylko sporadycznie wyrażały swoje zainteresowanie tą problematyką (Uniwersytet Rzeszowski – z zespołem prof. dra hab. Waldemara Furmanka, Uniwersytet Zielonogórski – z zespołami prof. dra hab. Zdzisława Wołka i dra hab. Bogusława Pietrulewicza, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie

– z zespołem prof. dra hab. Ryszarda Bery, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie – z zespołem dra hab. Norberta G. Pikuły, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu – z zespołem prof. dr hab. Magdaleny Piorunek).

Jako Zespół Pedagogiki Pracy przywiązujemy dużą wagę do ciągłości analiz teoretycznych i prac badawczych, co wiąże się z poświęceniem dużej uwagi osiągnięciom naszych starszych kolegów – twórców pedagogiki pracy. Zorganizowaliśmy szereg sesji naukowych związanych z działalnością naukową i organizacyjną prekursora pedagogiki pracy w Polsce – prof. dra Tadeusza W. Nowackiego, a także jego najbliższych współpracowników prof. dra hab. Zygmunta Wiatrowskiego i prof. dra hab. Stanisława Kaczora.

Na koniec tego syntetycznego opisu najważniejszych dokonań Zespołu Pedagogiki Pracy chciałbym wyrazić satysfakcję z faktu, że w okresie ostatnich lat kilkoro pedagogów aktywnie uczestniczących w pracach Zespołu uzyskało tytuły profesorskie – Magdalena Piorunek, Zdzisław Wołk , Ryszard Gerlach i Ryszard Bera. Serdecznie Im gratuluję i wyrażam nadzieję na dalszą współpracę.